

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA PRZYRODY
W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM
W BOGUCICACH**

I. Formy i zasady bieżącego oceniania

Forma	Zakres treści nauczania	Zasady przeprowadzania
Sprawdzian (1h lekcyjna)	1 dział	<ul style="list-style-type: none"> • Zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. • Sprawdzian poprzedza powtórzenie (utrwalenie) materiału z działu.
Kartkówki (do 20 minut)	materiał nauczania z 3 ostatnich lekcji	<ul style="list-style-type: none"> • Bez zapowiedzi (trudniejszy materiał z zapowiedzeniem).
Odpowiedzi ustne	materiał nauczania z 3 ostatnich lekcji	<ul style="list-style-type: none"> • Bez zapowiedzi.
Prowadzenie zeszytu ćwiczeń	zgodnie z tematami lekcji	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady prowadzenia zeszytu ćwiczeń ustalane są na pierwszej lekcji. • Ocenie podlega zarówno poprawność merytoryczna rozwiązywanych zadań, jak i estetyka oraz systematyczność.
Pisemne prace domowe	materiał nauczania z bieżącej lekcji	<ul style="list-style-type: none"> • Zróżnicowane zadania zgodnie z realizowanym materiałem.
Inne prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> • prace badawcze, obserwacje i hodowle wskazane w podstawie programowej • zadania związane z projektami edukacyjnymi np. wykonywanie plakatów, plansz 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadania kierowane do pracy w grupach lub dla uczniów szczególnie zainteresowanych przyrodą. Czas wykonania 1-3 tygodnie.
Aktywność na lekcji	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie sami zgłaszają się do odpowiedzi lub są wyznaczani przez nauczyciela.

Praca w grupach	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniany jest wkład pracy w przygotowanie materiału do odpowiedzi lub jego prezentacji.
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniana jest poprawność zapisów na lekcjach w zeszycie przedmiotowym i jego estetyka. • Ocena za prowadzenie zeszytu jest wystawiana pod koniec każdego semestru.

II. Pozostałe przedmiotowe zasady oceniania

1) Sprawdziany

- Sprawdziany są obowiązkowe.
- W przypadku nieobecności uczeń musi napisać sprawdzian w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły. W przypadku nieuzupełnienia braków uczeń otrzymuje za dany dział ocenę niedostateczną.
- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu. Ocena z poprawy odnotowywana jest obok poprzedniej, nawet, jeśli jest niższa od oceny poprawianej.
- Każdy sprawdzian można poprawić tylko raz.
- Nauczyciel ma obowiązek oddać poprawiony sprawdzian w ciągu 2 tygodni od jego napisania.

2) Kartkówki

- Uczeń ma prawo poprawić kartkówkę jeden raz. Ocena z poprawy odnotowywana jest obok oceny poprawianej nawet jeżeli jest niższa.

3) Wymagania na poszczególne oceny szkolne z prac pisemnych

30% i poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

31% - 49% - dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 90% - dobry

91% - 99% - bardzo dobry

100% i/lub zadanie dodatkowe (do decyzji nauczyciela) – celujący

4) Odpowiedzi ustne

- Przy wystawianiu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel jest zobowiązany do udzielenia uczniowi informacji zwrotnej.
- Uczeń ma prawo zgłosić (bez podawania przyczyny) 2 razy w ciągu jednego semestru nieprzygotowanie, co odnotowywane jest zapisem np. w dzienniku. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi przed lekcją lub na jej początku, zanim nauczyciel wyznaczy go do odpowiedzi.

5) Pisemne prace domowe

- Brak pracy domowej należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji. Zostanie to odnotowane wpisem do zeszytu lub zeszytu ćwiczeń.
- Ponowny brak pracy skutkuje wstawieniem oceny niedostatecznej.

6) Inne prace domowe

- Na ocenę prac ma wpływ zgodność z tematem, kreatywność, estetyka i terminowość.
- Za zadanie długoterminowe nie oddane na czas uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Może ją poprawić przynosząc pracę na drugi dzień. Do dziennika wpisywane są obie oceny.

7) Praca na lekcji

Uczeń może otrzymać ocenę celującą, jeżeli:

- samodzielnie zaprojektuje i wykona doświadczenie na lekcji lub omówi doświadczenie wykonane w domu;
- aktywnie uczestniczy w lekcji.

III. Kryteria oceny semestralnej i rocznej

1. Ocenę śródroczną (roczną) wystawia nauczyciel najpóźniej na **tydzień** przed terminem klasyfikacji śródrocznej (rocznej).

Ocena	Średnie potrzebne do uzyskania oceny śródrocznej	Średnie potrzebne do uzyskania oceny rocznej
Celujący	6 - 5,6	6 - 5,5
Bardzo dobry +	5,4 - 5,5	
Bardzo dobry	5,3 - 4,6	5,4 - 4,5
Dobry +	4,4 - 4,5	
Dobry	4,3 - 3,6	4,4 - 3,5

Dostateczny +	3,4 - 3,5	
Dostateczny	3,3 - 2,6	3,4 - 2,5
Dopuszczający plus	2,4 - 2,5	
Dopuszczający	2,3 - 1,6	2,4 - 1,5
Niedostateczny	1,5 i mniej	1,49 i mniej

2. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca powiadamia rodziców na piśmie (informacja zwrotna).
3. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej od 1 do 6.
4. Ocenę roczną wystawia się na podstawie uzyskanych ocen w ciągu całego roku szkolnego z uwzględnieniem rozwoju i postępów ucznia.

IV. Metody i narzędzia sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów

- ✓ Sprawdzian – waga oceny 3
- ✓ Kartkówka – waga 2
- ✓ Odpowiedź ustna – waga 2
- ✓ Praca na lekcji – aktywność – waga 1
- ✓ Praca w grupach – waga 1
- ✓ Prace – projekty – waga 2
- ✓ Prowadzenie zeszytu – waga 1
- ✓ Prace domowe, zadania w zeszycie ćwiczeń – waga 1

V. Kryteria ocen z przyrody

1. NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje uczeń, który w zasadzie nic nie rozumie, ma trudności w najprostszych działaniach dotyczących poszczególnych haseł programowych, nawet z pomocą nauczyciela. Prezentuje bardzo słabe walory poznawcze i nie rozumie omawianej treści. Braki w materiale rzeczowym wskazują na to, że uczeń nie poradzi sobie w następnej klasie.

2. DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, ale ma braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania. Przyswaja i rozumie treści najłatwiejsze, najprostsze i uniwersalne, bezpośrednio użyteczne w życiu codziennym.

Słabo reaguje na pomoc i komentarz nauczyciela. Bardzo słabo posługuje się słownictwem przedmiotowym. Zakres wiadomości pozwala jednak na dalsze kontynuowanie nauki.

3. DOSTATECZNA

Otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe, ale stosunkowo proste i uniwersalne treści. Są one pewne naukowo i niezawodne, niezbędne na danym etapie kształcenia użyteczne w działaniach praktycznych ucznia. Potrafi wykonywać podstawowe polecenia samodzielnie. Rozumie język przedmiotu. Reaguje na pomoc nauczyciela przy zadaniach trudniejszych i jako tako rozumie tekst pisany.

5. DOBRA

Otrzymuje uczeń, który w większości opanował program nauczania. Poprawnie posługuje się językiem przedmiotu, większość problemów rozwiązuje samodzielnie, nie wykazuje poważnych luk teoretycznych. Umie rozwiązać zadania bardziej teoretyczne hipotetyczne.

6. BARDZO DOBRA

Otrzymuje uczeń, który opanował zagadnienia najtrudniejsze, nietypowe, najbardziej złożone, hipotetyczne rozwijające strukturę przedmiotu.

Poprawnie posługuje się językiem przedmiotu. Rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

7. OCENA CELUJĄCA

Otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przyrody w danej klasie. Biegłe posługuje się językiem przyrodniczym. Samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, oraz biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy. Proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy. Osiąga sukcesy w konkursach.

VI. Informacja zwrotna

(nauczyciel – uczeń, nauczyciel – rodzic, nauczyciel – wychowawca klasy)

Nauczyciel – uczeń:

- nauczyciel informuje ustnie o wymaganiach o wymaganiach i kryteriach oceniania na pierwszej lekcji
- nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz ustny lub pisemny do każdej wystawionej oceny

Nauczyciel – rodzic:

- podczas wywiadówek, rozmów indywidualnych nauczyciel przekazuje rodzicom ucznia:
 - informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów ucznia
 - informacje o trudnościach i uzdolnieniach ucznia
 - wskazówki do dalszej pracy

Nauczyciel – wychowawca klasy:

- nauczyciel wpisuje wszystkie oceny do dziennika (papierowego i elektronicznego)
- nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia

Ponadto:

- oceny są jawne i wpisywane do dziennika (papierowego i elektronicznego)
- rodzice są zobowiązani do zapoznania się z zasadami PZO umieszczonymi na stronie internetowej szkoły

WYMAGANIA W OCENIANIU UCZNIÓW Z DEFICYTAMI ROZWOJOWYMI

Specyficzne trudności w nauce

I. Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo.

Dostosowanie wymagań będzie **dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.**

Jeżeli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też poprosić ucznia o pisanie drukowanymi literami lub na komputerze.

II. Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym itd.

Dostosowanie wymagań dotyczy głównie **formy sprawdzania** i oceniania wiedzy z tego zakresu.

Oceniana będzie merytoryczna strona pracy, a nie poprawna pisownia (błędy będą poprawiane przez nauczyciela).

III. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści.

Dysleksja nie daje możliwości obniżenia wymagań jakościowych. Są to bowiem uczniowie z co najmniej przeciętną sprawnością intelektualną.

1. **Unikać głośniego odpytywania z czytania** przy całej klasie, chyba, że uczeń wyraża na to zgodę.

2. **Ograniczać czytanie obszernych rozdziałów** do istotnych ze względu na omawianą tematykę.
3. **Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń**, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału).
4. Ze względu na wolne tempo czytania i/lub pisania **zmniejszyć ilość zadań** (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub **wydłużyć czas pracy dziecka**. Formy te można stosować zamiennie.
5. **Ograniczać teksty do czytania i pisania** na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku.
6. Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami, co pozwoli uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
7. **Preferowanie wypowiedzi ustnych**. Sprawdzanie wiadomości powinno dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.
8. **Unikać wyrywania do odpowiedzi**. Można uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie pytany. Umożliwimy przez to dziecku skoncentrowanie się i opanowanie napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź.
9. **Posadzić dziecko blisko nauczyciela**, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, a bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
10. Podczas oceny prac pisemnych **nie uwzględniać poprawności ortograficznej**.
11. W przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest **akceptowanie pisma drukowanego, pisania na komputerze**, zwłaszcza prac obszernych. Nie należy oceniać estetyki pisma np. w zeszycie. Jeżeli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można pracę pisemną zamienić na wypowiedź ustną.

IV. Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej.

1. **Dostosowanie wymagań zarówno w zakresie formy jak i treści**. Obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej
 - omawianie niewielkich partii materiału i o niewielkim stopniu trudności
 - pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
 - podawanie poleceń w prostszej formie

- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie

V. Uczeń z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Dziecko upośledzone umysłowo mało widzi – kiedy patrzy i mało słyszy – kiedy słucha.

Wzmacnianie uwagi tych uczniów jest procesem ciągłym.

Osoby z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim mają zaburzone myślenie abstrakcyjne, słowno-pojęciowe.

Uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim realizują tę samą podstawę programową, co ich sprawni rówieśnicy.

Nauczyciel przyrody stosować będzie:

- ✓ takie strategie pomocy uczniowi, które umożliwią mu zrozumienie istoty zadania lub zagadnienia. Służyć temu mogą odpowiednie metody pracy (problemowa, zadawania pytań, praktycznego działania), środki dydaktyczne (modele, filmy, plansze) oraz formy organizacyjne (zwłaszcza praca w grupach),
- ✓ **eksperymenty i doświadczenia** w edukacji uczniów z upośledzeniem umysłowym pełnią szczególną rolę.